

ת"פ 45866/12/16 - מדינת ישראל נגד מאהר סמאדה

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 45866-12-16 מדינת ישראל נ' סמאדה
תיק חיצוני: 272135/2016

כבוד השופטת טל תדמור-זמיר	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
	נגד
מאהר סמאדה	נאשם

החלטה

טענת הנאשם ל"סיכון כפול" היא העומדת בבסיס ההחלטה דנן.

רקע ועובדות רלבנטיות

1. ביום 21.12.16 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "כתב האישום").

מכתב האישום עולה כי בתאריך 23.6.16 בשעה 16:40 לערך, נהג הנאשם על השול בכביש 6, ברכב מסוג סקודה מ.ר. 39-640-54. השוטרי ארז שטיר כרז לנאשם לעצור, ביקש ממנו רשיון נהיגה והנאשם הציג בפניו תעודת זהות ורישיון רכב, כיוון שאותה עת לא היה ברשותו רשיון נהיגה. משהבחין הנאשם כי השוטרי מצלם את תעודת הזהות שלו בטלפון הסלולארי על מנת לרשום לו דו"ח, חטף מידי את המסמכים וסירב להחזירם, חרף הוראת השוטרי, באומרו כי הוא רוצה שתבוא ניידת למקום. בהמשך ניסה הנאשם פעמיים ליטול את הטלפון אשר היה מונח בידי השוטרי, אולם ללא הצלחה.

2. עוד בטרם הוגש כתב האישום בתיק דנן, ביום 23.6.16, הוא יום האירוע מושא כתב האישום, קיבל הנאשם הודעת תשלום קנס שמספרה 14-1-1152357-8 (להלן: "הדו"ח"), בגין נסיעה על השול, לפי תקנה 33(א) לתקנות התעבורה. הדו"ח נרשם על ידי השוטרי הנזכר בכתב האישום והנסיבות המתוארות בו, דומות לנסיבות המתוארות בעובדות כתב האישום.

3. הנאשם הגיש בקשה להישפט בגין הדו"ח, אולם טרם קיבל לידי הזמנה לדיון.

טענות הצדדים

4. **הנאשם** הפנה לאמור בכתב האישום אל מול האמור בדו"ח, ביקש להדגיש את זהות התאריך, השעה, כמו גם את זהות הנסיבות - הנסיעה והעצירה בשול. הנאשם טען כי למעשה כל עובדות כתב האישום נזכרות גם בדו"ח, דיני התעבורה הם למעשה חלק מהדין הפלילי ולכן לא ניתן להעמידו פעמיים בסכנה של אשמה פלילית. הנאשם טען כי היות והוא כופר בעובדות כתב האישום, יש לזכותו מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

5. **המאשימה** טענה כי דין הטענה להידחות, שכן מדובר בעבירות שונות. ב"כ המאשימה ציין כי המאשימה אכן היתה מודעת לקיומו של הדו"ח ואכן ביקשה לבטלו, כדי שתוכל לייחס לנאשם את כל העבירות העולות מתיאור נסיבות המקרה. משהתברר כי לא ניתן לבטל את הדו"ח, הגישה המאשימה את כתב האישום וייחסה לנאשם אך את העבירה לפי חוק העונשין, תוך מחיקת העבירה מכח דיני התעבורה. לכן, לטענתה, אין במקרה דנן "סיכון כפול" לנאשם.

דין

6. טענתו של הנאשם חוסה תחת סעיף 149(6) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **"החסד"פ**) וזו לשונו:

" לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

...

(6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום

..."

7. הכללים בדבר איסור העמדה כפולה לדין נועדו למנוע מצב בו הנאשם עומד לדין פעמיים בגין אותו מעשה. מצד אחד, בבסיס הדין הפלילי עומד אינטרס המחייב להביא לדין כל מי שפוגע בציבור תוך ביצוע עבירה פלילית וקיימות ראיות להעמדתו לדין פלילי. עם זאת, לצד אותו אינטרס, ניצבת ההכרה בכך שבגין מעשה שביצע אדם אין לשוב ולהעמידו לדין פלילי פעם אחר פעם, אלא יש להביא למיצוי הסנקציות הפליליות שיכולות לנבוע מאותו מעשה בהזדמנות אחת. עקרון זה הוא עקרון חשוב במשפט הישראלי ולו מספר טעמים. הטעם הראשון נעוץ בעקרון סופיות הדין וקשור להגנה על זכויות הנאשם שלא יוטרד יותר מפעם אחת בגין אותו מעשה. לפי עקרון זה יש להכיר בזכותו של נאשם להתמודד עם תוצאות מעשה פלילי שביצע פעם אחת, שכן אילוץ להתמודד פעם נוספת, תוך פגיעה בעקרון סופיות הדין, גוררת אותו **"למצב של חוסר בטחון וחרדה באשר לעתידו"** (מ"ח 4434/04 **שוויקי נ' מדינת ישראל** (21.6.04); ע"פ 5336/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (23.8.12) (להלן: **ע"פ 5336/10**). זאת ועוד, אי חסימת המדינה מפני הגשת כתב אישום נוסף בגין אותו מעשה, תביא למצב בו יוענק לה יתרון דיוני בהליך השני, שכן היא יכולה ללמוד מן ההליך הראשון ולשפר את עמדתה תוך פגיעה ביכולת הנאשם להתגונן, זאת במיוחד לאור פערי הכוחות בין

הצדדים. טעם נוסף הוא הגנה על מערכת המשפט - מניעת חוסר עקביות בהחלטות שניתנות על ידי בית המשפט, שעלול לפגוע באמון הציבור במערכת המשפט (ע"פ 5336/10, פסקה 31; ת"פ (קריות) 55459-11-14 מדינת ישראל נ' סאבק (14.11.15)).

8. עקרון הסיכון הכפול מכון למצבים בהם אדם הועמד לדין, אך ההליך טרם מוצה או הוכרע לגוף העניין (ע"פ 3447/06 **חקק נ' מ"י** (17.5.07) בפסקה 13). במקרים כגון דא, יכולה לקום טענה לפיה הנאשם עמד בפני סיכון שיורשע ולכן אין להעמידו בסיכון נוסף של הרשעה. טענת הסיכון הכפול אינה מעוגנת בחקיקה, אך היא מוכרת בדין הישראלי, לצד טענה של "כבר הורשעתי" (ע"פ 8168/05 **פלינק נ' מ"י** (31.5.07); ע"פ 2910/94 **ארנסט יפת נ' מ"י** (28.2.1996)). הפסיקה הדגישה כי מדובר בטענה שמיועדת לנסיבות בהן הוגש כתב אישום וההליכים בו הופסקו בגין סיבות שאינן קשורות בבית המשפט או בתביעה. עוד נקבע כי טענה זו תתקבל במקרים חריגים מאד (דנ"פ 532/93 **מנינג נ' היועמ"ש** (16.8.93); י. קדמי **על סדר הדין בפלילים** חלק שני (א) 2009, בעמ' 1299).

9. עניינו, כאמור, חוסה תחת סעיף 149(6) לחסד"פ ועיון בפסיקה מלמד כי אין זו הפעם הראשונה בה נדונה הטענה, בנסיבות דומות. כך למשל, בע"פ 244/73 **רבר נ' מדינת ישראל** (20.3.74) דובר בנאשם, אשר הועמד לדין פעמיים בגין שתי עבירות שונות באותו אירוע - "נהיגה באוטובוס במהירות העולה על המהירות המותרת בדרך בין-עירונית", ו"גרימת מוות מתוך חוסר זהירות שאין עמו כדי רשלנות פושעת" (כנוסח הסעיף אז). מן העבירה הראשונה הנאשם זוכה, ולאחר זיכוי, הואשם בגין העבירה השנייה. בית המשפט קבע כי כיוון שיסודות העבירות שונים, לא עומדות לנאשם (מערער) טענות של "סיכון כפול" ו-"כבר זוכיתי". לאחרונה נדונה הטענה ברע"פ 938/14 **דניאל עזאמי נ' מדינת ישראל** (3.4.14) - שם נדון עניינו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של נהיגה בשכרות ומתן גזר הדין נדחה עד לאחר קבלת תסקיר מבחן. במקביל לאותו הליך, הוגש נגד הנאשם כתב אישום נוסף, בגין אותו אירוע, המייחס לו עבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית; תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו; שיבוש מהלכי משפט; הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו; שימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר. כתב האישום הוגש לאחר הרשעתו בעבירת הנהיגה בשכרות, וטרם מתן גזר הדין. בית המשפט קבע כי לא עומדת למבקש טענת "סיכון כפול", שכן בשני כתבי האישום יוחסו לנאשם עבירות שונות, על אף שהתרחשו באותו אירוע.

10. אני סבורה כי הדברים יפים גם לעניינו. הנאשם כאמור נהג (לכאורה) בשולי הדרך, בניגוד לתקנה 33(א) לתקנות התעבורה ובגין נהיגתו נרשמה לו הודעת תשלום קנס. כתב האישום אשר הוגש בתיק דנן מייחס לנאשם עבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, לא בגין הנהיגה עצמה, אלא בגין התנהגותו כלפי השוטר, לאחר שעבירת הנהיגה כבר הסתיימה. אכן, עם קבלת בקשתו של הנאשם להישפט בגין הדו"ח, יש להניח כי משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגדו, ברם אין עסקינן באותו מעשה, אלא במעשה נפרד ולכן יש לדחות את טענת הנאשם, בין אם תינתן לה הכותרת של "סיכון כפול" (אשר אינה מתאימה במקרה דנן) ובין אם תינתן לה הכותרת של "משפט אחר תלוי ועומד". ברי כי אין באמור לעיל כדי להשמיט הבסיס תחת טענות עתידיות באשר להשפעה בין התיקים, אם וכאשר הנאשם ימצא אשם בדו"ח.

סוף דבר

11. הריני דוחה את טענת הנאשם.

ניתנה היום, י' ניסן תשע"ז, 06 אפריל 2017, בנוכחות הצדדים.